

Loftlagsbreytingar

Bíla- og flugsamgöngur

5. - 7. bekkur Árskógar skóla

Loftlagsbreytingar

- ▶ **Hvað eru loftlagsbreytingar?**
- ▶ Loftlagsbreytingar urðu til þegar menn fóru að hleypa of mikilli mengun út í andrúmsloftið.
- ▶ Losun gróðurhúsalofttegunda af mannavöldum veldur loftlagsbreytingum.
- ▶ **Hverjar eru afleiðingarnar?**
- ▶ Veðrið breytist og hiti eykst.
- ▶ Jöklar bráðna og yfirborð sjávar hækkar.
- ▶ Flest dýr verða í meiri útrýmingarhættu.
- ▶ Á milli 75 til 250 milljónir Afríkurbúar munu skorta neyðsluvatn ef hitinn hækkar um 1°C.

Meira um loftlagsbreytingar

Af hverju eru loftlagsbreytingar?

Aukningin er af mannavöldum og stafar einkum af bruna á kolum og olíu, minni bindingu koltvísýrings vegna gróðureyðingar og losun metans í landbúnaði.

Hvaða áhrif hefur flugumferð á umhverfið?

Losun koltvísýrings frá flugi er ekki eins og losun niðri á jörðinni.

Ef þú flýgur til Tenerife tvisvar á ári fram og til baka, er það jafn mikið og meðal fólksbíll losar á einu ári.

Hvaða áhrif hafa bílar á umhverfið?

- ▶ Bílar hafa slæm áhrif á umhverfið og menga mikið.
- ▶ Úr jarðolíu er unnið eldsneyti á borð við gas, dísilolíu og bensín. Þegar eldsneytið er brennt til orkugjafar myndast koltvísýringur og vatnsgufa sem einmitt eru tvær helstu gróðurhúsalofttegundirnar.
- ▶ Með þessu móti losnar kolefni sem er ekki hluti af náttúrulegri hringrás kolefnis þannig að magn koltvísýrings í andrúmslofti eykst og gróðurhúsaáhrifin verða meiri.

Hvaða leiðir er hægt að fara í samgöngum til að bæta loftslagið?

Fólk þarf að breyta hugsunarhætti sínum gagnvart umhverfinu með því t.d. að hjóla, ganga, taka strætó og fullt fleira.

Þegar við förum að nota umhverfisvænar samgöngur þá þurfum við sjaldnar á bíl að halda og því gæti verið þægilegt að sleppa því að eiga bíl en hafa frekar afnot af bíl með öðrum og geta fengið hann lánaðan þegar þarf.

Við erum einstaklega heppin á Íslandi hvað vegalengdir eru stuttar til og frá vinnu. (Það er auðvitað þínu langt í skólann hér).

Oft jafnvel munar ekki svo miklu í tíma hvort farið er með strætó eða bíl t.d. eins og á Akureyri.

Hvað eru bestu bílarnir fyrir umhverfið?

Óvistvænir bílar

Eru bílar sem nota díselolíu sem aflagjafa.

Það eru líka bílar sem nota bensín sem aflagjafa.

Vistvænir bílar

- ▶ Eru þeir bílar sem nota raforku sem aflagjafa.
- ▶ Bílar sem nota metan sem aflagjafa.
- ▶ Og bílar sem nota metanól sem aflagjafa.

1. Hér sjáið þið 70 manns sem ætla á bíl í vinnuna.
2. Svo sjáið þið sama fjölda taka strætó.
3. Og svo sjáið þið sama fjöldan hjóla.

Hvað haldið þið að sé umhverfisvænast???

Ímyndið ykkur ef allir í kæmu alltaf á sér bíl í skólann eða vinnuna.

Það væri líka gott fyrir náttúruna ef það væri gerður góður hjólastígur hingað í skólann svo við krakkarnir gætu hjólað í skólann.

Hvaða leiðir er hægt að fara í flugsamgöngum til að bæta loftslagið?

- ▶ Spara orku með því að búa til matinn í heimabyggð eða á Íslandi og draga úr flutningi frá öðrum löndum á mat og aðrar vörur
- ▶ Flug er sennilega stærsti þáttur sem við þurfum að takast á í loftlagsbreytingum.

Greta Thunberg og flugsamgöngur

Greta Thunberg er 16 ára gömul stelpa frá Svíðþjóð. Í tengslum við mótmælum Gretu sem byrjaði í ágúst 2018 vakti hún athygli á mengandi áhrifum flugvéla. Vegna mótmælanna var henni boðið á fullt af fundum út um allan heim. Hún tekur loftlagsbreytingum það alvarlega að hún tekur alltaf lest eða siglir á bát þegar hún er að ferðast, hún tekur ekki flugvél til að vernda Jörðina.

Út frá þessu byrjaði hún á "ég stend á jörðinni" sem vekur athygli á mengun flugsamgangna og út frá því varð til orðið "flugvixsubit" sem er búið að vera mikið í umræðunni.

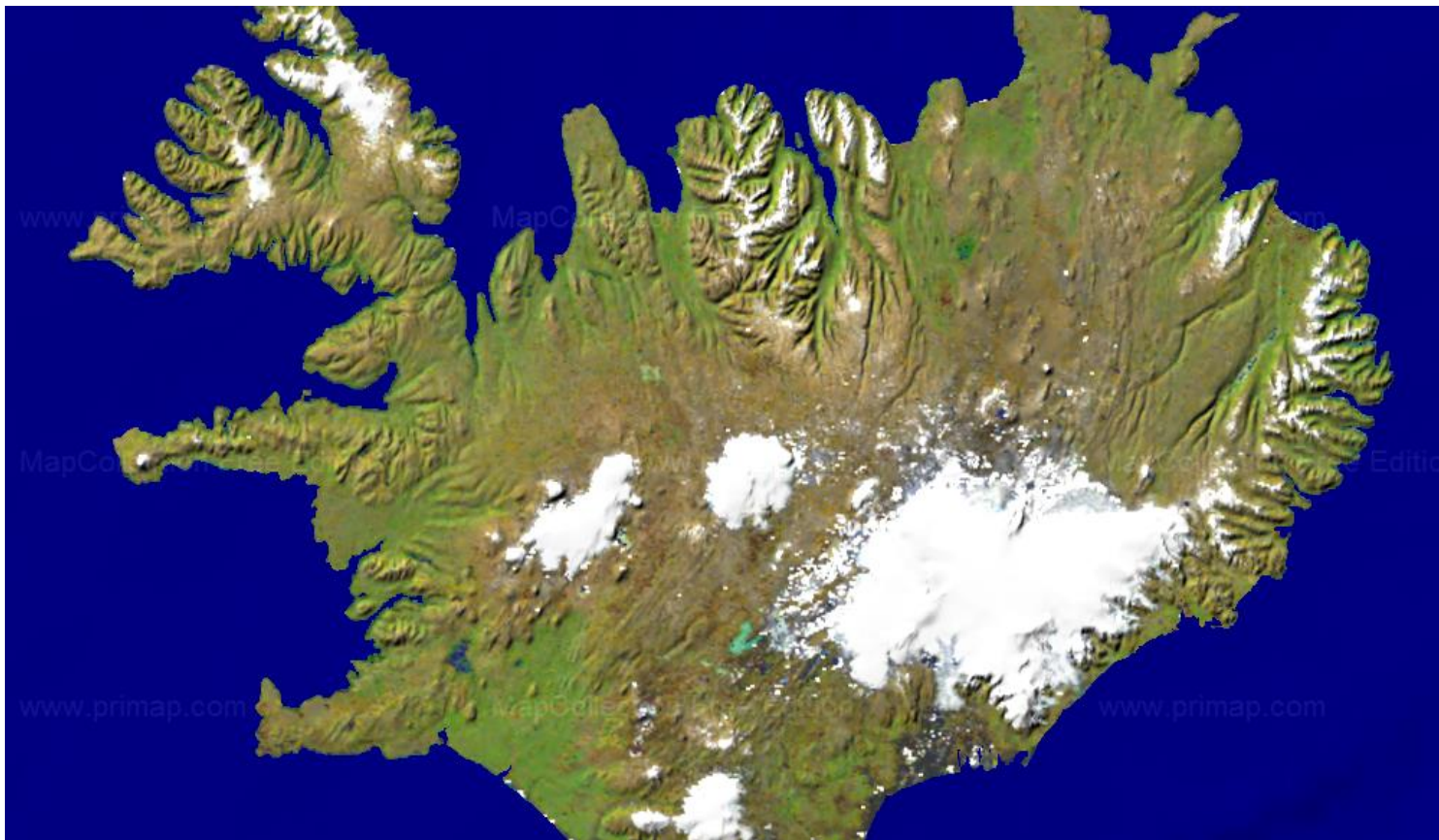
Hvað er flugvixsubit?

Fólk fær samvixsubit fyrir að ferðast með flugvél og taka þannig þátt í stórfelldum útblæstri koltvíoxíðs.

Hvað getum við gert til að vernda Jörðinna?

Fólkið á Jörðinni verður að minnka brennslu kola, olíu og bensíni, sem eykur styrk gróðurhúsalofttegunda.

- ▶ Ein flugferð fram og til baka til Danmerkur losar t.d. um 370 kg af koltvísýring á farþega.
- ▶ Ef við skoðum betur töluna 370 kg af koltvísýring, þá er það svipuð losun og ef fólksbíll er ekinn um 2600 km eða tvisvar sinnum í kringum Ísland.

This Photo by Unknown author is licensed under [CC BY](#).

- ▶ Þarf ég að fara til útlanda?
- ▶ Þarf ég að fá ný föt?
- ▶ Þarf ég að nota svona mikið plast?
- ▶ Þurfa foreldrar mínir að skutla mér í skólann? Get ég ekki tekið rútuna?

Það sem við getum hugsað!

Hvað getum við gert sjálf til að minnka mengun?

Svör:

- ▶ Ganga og hjóla meira
- ▶ Nýta pappírinn betur
- ▶ Fara sparlega með ljós og vatn
- ▶ Flokka rusl og endurnýta
- ▶ Ekki láta bílinn standa lengi í gangi
- ▶ Minnka plast notkun með því t.d.að nota taupoka í stað plastpoka
- ▶ Minnka matarsóun

Við veltum því fyrir okkur hvað væri
verið að gera í okkar heimabyggð til að
auðvelda gangandi og hjólandi fólki að
komast um og sendum tölvupóst á
umhverfiseild Dalvíkurbyggðar...

Póstur:

- ▶ Til umhverfis- og tæknisviðs Dalvíkurbyggðar eða þess sem málið varðar:
- ▶ Við nemendur í 5.-7. bekk í Árskógarskóla erum að gera verkefni í skólanum í tengslum við loftlagsbreytingar. Við erum að velta fyrir okkur hvað þið hafið gert til að auðvelda fólki í Dalvíkurbyggð að nýta t.d. hjól betur í samgöngum. Okkur langar sem sagt að vita hvort að Dalvíkurbyggð hafi eitthvað unnið að því að auðvelda gangandi og hjólandi fólki að komast um?
- ▶ Hlökkum til að heyra frá ykkur.
- ▶ Kveðja,
- ▶ 5.-7. bekkur
- ▶ Árskógarskóla.

Svör:

- ▶ Daginn
- ▶ Jú klárlega
- ▶ Við vinnum eftir umferðaröryggisáætlun, og margt af því sem þar kemur fram hefur þegar verið komið í framkvæmd.
- ▶
- ▶ T.D sleppisvæðið við Dalvíkurskóla, stígur að Kotunum ofl. Ofl.
- ▶
- ▶ Sjá link:
- ▶ https://www.dalvikurbyggd.is/static/files/Adalvefur/Stefnur/umferdaroryggisaaetlun-dalvikurbyggdar_18_12_2017.pdf
- ▶ **Athugasemd frá nemendum Árskógarskóla varðandi svar umhverfiseildar: Við nemendur áttum von á svari sem að tengist okkar nærumhverfi og okkar skóla. Þetta svar teljum við vera ófullnægjandi og munum óska eftir ítarlegra svari varðandi þetta.**

Takk fyrir
okkur!

Reynum svo að hjálpa
náttúrunni saman